

วิเคราะห์การพัฒนาจังหวะแนวทำนองของนักเทนอร์แซกโซโฟน จอห์น เอลลิส

The Melodic Rhythmic Analysis of JOHN ELLIS

ชาตีสยาม คิริพัฒน์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

Chartsayam Kiripat

Silpakorn University, Thailand

E-mail: Chartsayamjazz@gmail.com

บทคัดย่อ

จอห์น เอลลิส นักแซกโซโฟนนักและประพันธ์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นในด้านการใช้กลุ่มจังหวะในการบรรเลงซึ่งแตกต่างจากนักแซกโซโฟนท่านอื่นอย่างเห็นได้ชัดและควรค่าแก่การศึกษา

การวิจัยนี้เพื่อศึกษาและวิเคราะห์เทคนิคการสร้างแนวทำนองที่สอดคล้องกับการพัฒนาจังหวะ ของ จอห์น เอลลิส ผู้วิจัยได้เลือกผลงานชุด When the world was young ในการถอดและวิเคราะห์ประกอบไปด้วย 6 เพลงได้แก่ 1. Ba-Lue Bolivar Ba-Lues-Are 2. Star Eyes 3. When the world was young 4. How High the Moon 5. Solar 6. Goodbye โดยทั้ง 6 บทเพลงมีความแตกต่างกันในด้านสังคีตลักษณ์ อัตราจังหวะและแนวเพลง

จากการวิเคราะห์พบว่า จอห์น เอลลิส มีเทคนิคการสร้างวลีประโยคจากกลุ่มจังหวะได้ 3 รูปแบบ 1. การใช้เทคนิคดัดแปลงกลุ่มจังหวะ (Motivic development) 2. การเปลี่ยนตำแหน่งของจังหวะย่อยในวลีประโยค (Rhythmic and melodic displacements) และ 3. การสร้างประโยคถามตอบ (Questions and answers) ส่งผลให้เกิดอิสระทางการสร้างวลีประโยคที่เกิดจากใช้กลุ่มจังหวะและแนวทำนองในรูปแบบที่ซับซ้อน นำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์มาสร้างตัวอย่างการด้นสดจำนวน 1 เพลง 1. All the things you are (Jerome Kern) พบว่า การใช้เทคนิคตามแนวคิดของ จอห์น เอลลิส แสดงให้เห็นถึงลักษณะวลีประโยค, การเคลื่อนของจังหวะย่อย, การใช้ตัวหยุดและการสร้างประโยคโดยใช้การขยายกลุ่มจังหวะเป็นตัวขับเคลื่อน

คำสำคัญ : วิเคราะห์; การด้นสด; กลุ่มจังหวะ; แนวทำนอง; จอห์น เอลลิส

Abstracts

John Ellis is a saxophonist and composer with a distinctive identity in terms of his use of rhythmic groups in performance, which sets him apart from other saxophonists and is worthy of study.

This research aims to study and analyze rhythmic groupings and improvised melodic line of John Ellis, saxophonist and composer, who possesses a unique playing style using rhythmic groupings. The researcher chose to transcribe and analyze “When the world was young” which comprised of 6 songs: 1. Ba-Lue Bolivar Ba-Lues-Are 2. Star Eyes 3. When the world was young 4. How high the moon 5. Solar and 6. Goodbye. The compositions have different forms, tempi and styles.

Transcription and analysis yield the result that can be divided into following topics: 1. Motif development 2. Rhythmic and melodic displacement, and 3. Questions and answers. This results in gaining freedom in constructing melodic lines by using complex rhythmic and melodic groupings. This results in the creation of complex phrases using rhythmic groups and melodies, leading to the production of one original compositions as examples: 1. All the things you are (Jerome Kern) The analysis reveals that John Ellis' use of these techniques exemplifies characteristics of phrase construction, movement of subdivision rhythms, use of pauses, and the creation of phrases through the expansion of rhythmic groups.

Keyword: John Ellis. Melodic; Rhythmic; Improvisation; Analyze.

บทนำ

ดนตรีแจ๊สมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานตั้งแต่ปี ค.ศ. 1900 ได้รับการถ่ายทอดและส่งต่อมายังยุคปัจจุบันโดยการบันทึกเสียงรวมถึงการบอกเล่าถึงประวัติศาสตร์จากคนสู่คน ซึ่งดนตรีแจ๊สได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างชัดเจนตามยุคสมัย เริ่มตั้งแต่การที่เครื่องดนตรีที่ไม่ใช่ไฟฟ้าที่มาจากวงโยธวาทิต

จุดเริ่มต้นของเครื่องดนตรีแซกโซโฟนเริ่มจากปี ค.ศ. 1842 โดยช่างประดิษฐ์เครื่องดนตรีชาวเบลเยียมชื่อว่า อ็องตวน-โฌแซ็ฟ "อาดอล์ฟ" ซักซ์ (Antoine-Joseph Sax ,ค.ศ. 1814 -1894) ได้นำปากเป่าของปีแคลรีเนตมาทดลองใส่กับแตรทองเหลืองและพัฒนาโลกให้สามารถควบคุมได้ง่ายขึ้นโดยเครื่องดนตรีแซกโซโฟนตัวแรกได้ถูกใช้ในวงโยธวาทิตเพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหาเรื่องระดับเสียงของเครื่องเป่าลมไม้ให้มีความดังเบาได้หลากหลายขึ้น จนกระทั่งมีการนำเอาเครื่องดนตรีชนิดนี้มาใช้ร่วมกับวงดนตรีแจ๊สเนื่องจากเป็นเครื่องดนตรีที่มีสีสันของเสียงที่หลากหลายสามารถสื่อถึงห้วงอารมณ์ได้ในหลายอรรถรส การปรากฏตัวครั้งแรกในวงดนตรีแจ๊สของแซกโซโฟนเริ่มต้นขึ้นจากศิลปินชื่อว่า ซิดนีย์ โจเซฟ เบเชต์ (Sidney Joseph Bechet, ค.ศ. 1908 - 1957) นักดนตรีร่วมวงของ หลุยส์ อาร์มสตรอง (Louis Armstrong, ค.ศ. 1901 - 1971) อาจเป็นคนแรกที่พัฒนาวิธีการเล่นแซกโซโฟนที่ความความคิดสร้างสรรค์ เขาเล่นโซปราโน แซกโซโฟนด้วยน้ำเสียงที่เหมือนเสียงพูดของเขา และผสมผสานรูปแบบการดันสดแบบบลูส์ ทำให้เขามีส่วนร่วมของการนำแซกโซโฟนมาใช้ใน

รูปแบบแจ๊สยุคแรก (Michael Verity, 2019:online) (ที่มา The Evolution of Saxophone Styles. Available from (ที่มา <https://www.liveabout.com/a-history-of-the-saxophone-in-jazz-2039580>))

การพัฒนาตั้งแต่ยุคแรกเริ่มก็ได้ผลิตนักแซกโซโฟนที่มีความสามารถและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาสำเนียงและวิธีการดนตรีจนมาถึงปัจจุบัน รวมไปถึงการผสมผสานรวมกันกับเครื่องดนตรีไฟฟ้าทำให้เกิดรูปแบบการบรรเลงที่แปลกใหม่ขึ้น อีกทั้งเอกลักษณ์เด่นของดนตรีแจ๊สที่ทำให้มีความน่าสนใจคือการแสดงการดนตรีสดในบทเพลงคือการบรรเลงโดยไม่ได้มีการเตรียมการล่วงหน้า ทำให้เกิดเสียงที่มาจากความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักดนตรีแต่ละบุคคล ด้วยประเด็นนี้ทำให้ผู้วิจัยมุ่งประเด็นไปที่ดนตรีแจ๊สและนักดนตรีแจ๊สในยุคปัจจุบัน ซึ่งเมื่อการพัฒนามาถึงขีดสุด ทำให้ความหลากหลายของเสียงมีขึ้นอย่างมหาศาลและเกิดขึ้นกับทุกเครื่องดนตรี โดยเฉพาะเครื่องเป่า เนื่องจากเป็นเครื่องดนตรีที่มีความใกล้เคียงกับเสียงธรรมชาติที่สุด ซึ่งหลังจากการศึกษาศิลปินที่สนใจหลายคนผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญโดยเฉพาะเจาะจงกับนักเทนเนอร์แซกโซโฟน ชื่อว่า จอห์น เอลลิส (John Ellis, ค.ศ. 1974 - ปัจจุบัน) จากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความโดดเด่นเรื่องการสร้างแนวทำนองผสมผสานกับกลุ่มจังหวะได้อย่างชำนาญและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวทำให้ผู้วิจัยได้ลงมือค้นคว้าในเชิงลึกทั้งประวัติความเป็นมาทิศทางการวิวัฒนาการของผลงานในแต่ละปี อีกทั้งยังศึกษาเจาะลึกไปในรายละเอียดบทประพันธ์ของ จอห์น เอลลิส ทำให้ได้เห็นถึงความสามารถในความคิดปฏิภาณได้อย่างน่าสนใจ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์เทคนิคการสร้างแนวทำนองที่สอดคล้องกับการพัฒนากลุ่มจังหวะ (วลีประโยค)

วัตถุประสงค์การวิจัย

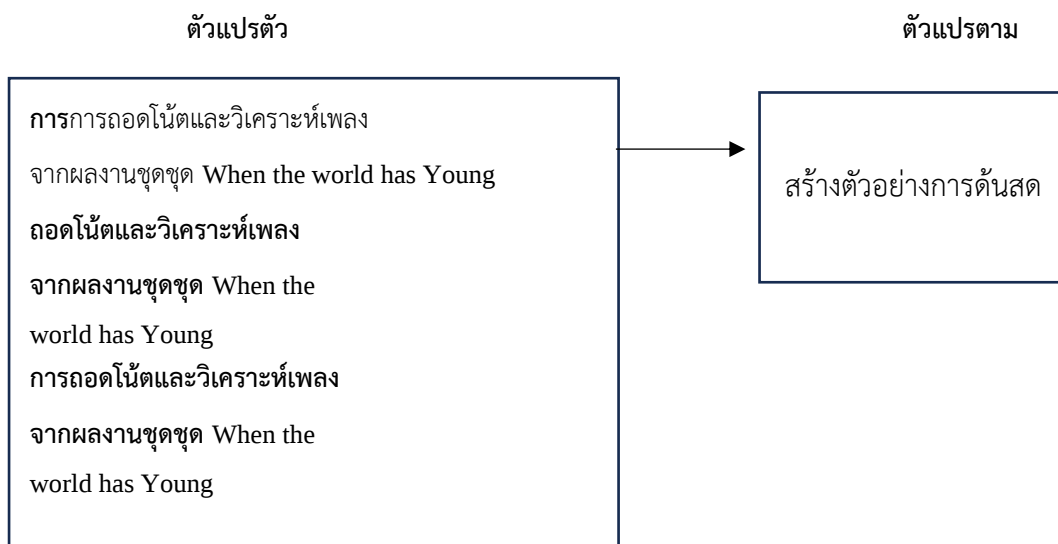
1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์เทคนิคการสร้างแนวทำนองที่สอดคล้องกับการพัฒนากลุ่มจังหวะ ของ จอห์น เอลลิส
2. เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์มาสร้างตัวอย่างการดนตรีจำนวน 1 เพลง 1. All the things you are (Jerome Kern)

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “วิเคราะห์การพัฒนาจังหวะแนวทำนองของนักเทนเนอร์แซกโซโฟน จอห์น เอลลิส (John Ellis)” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการศึกษาชีวประวัติของ จอห์น เอลลิส (John Ellis) รวมถึงกรอบแนวคิดและมุมมองของการตีความผ่านมุมมองของเขา โดยผู้วิจัยใช้วิธีเก็บข้อมูลจากตำรา สื่อ บทสัมภาษณ์ บทความการเขียนออนไลน์ของเว็บไซต์ส่วนตัวศิลปิน รวมถึงการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ โดยรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยมีดังนี้

1. ค้นคว้าความหมายของแนวทำนองและกลุ่มจังหวะ
2. สังเกตความเป็นอัตลักษณ์ตัวของศิลปินผ่านการบรรเลง โดยเลือกศิลปินที่มีเอกลักษณ์ทางด้านการใช้กลุ่มจังหวะ
3. ถอดแนวทำนองเพลง (Transcribe)
4. วิเคราะห์แนวทำนองจากการใช้แนวคิดของจอห์น เอลลิส
5. นำแนวทำนองที่ได้จากการวิเคราะห์มาลงรายละเอียดและสร้าง transcription โดยใช้กรอบความคิดของ จอห์น เอลลิส เป็นประเด็นศึกษาในบทเพลง 1.All the Thing you are

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์เทคนิคการสร้างแนวทำนองที่สอดคล้องกับการพัฒนากลุ่มจังหวะ ของ จอห์น เอลลิส ทั้งหมด 6 บทเพลงได้แก่

1. Ba-Lue Bolivar Ba-Lues-Are (Thelonious monk)
2. Star Eyes (Gene DePaul)
3. When the world was young (John Ellis)
4. How High the Moon (Morgan Lewis) 5. Solar (Miles Devis) 6. Goodbye (Gordon Jenkins)

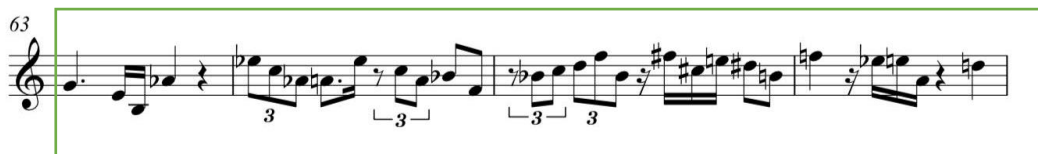
พบว่ามียทั้งหมด 3 องค์ประกอบ 1. การใช้เทคนิคดัดแปลงกลุ่มจังหวะ (Motivic development)

2. การเปลี่ยนตำแหน่งของจังหวะย่อยในวลีประโยค (Rhythm & Melodic Displacement)
3. การสร้างประโยคถาม - ตอบ (Question & Answer)

และการนำองค์ความรู้ที่ได้จากการเคราะห์มาสร้างตัวอย่างการค้นสดจำนวน 1 เพลง

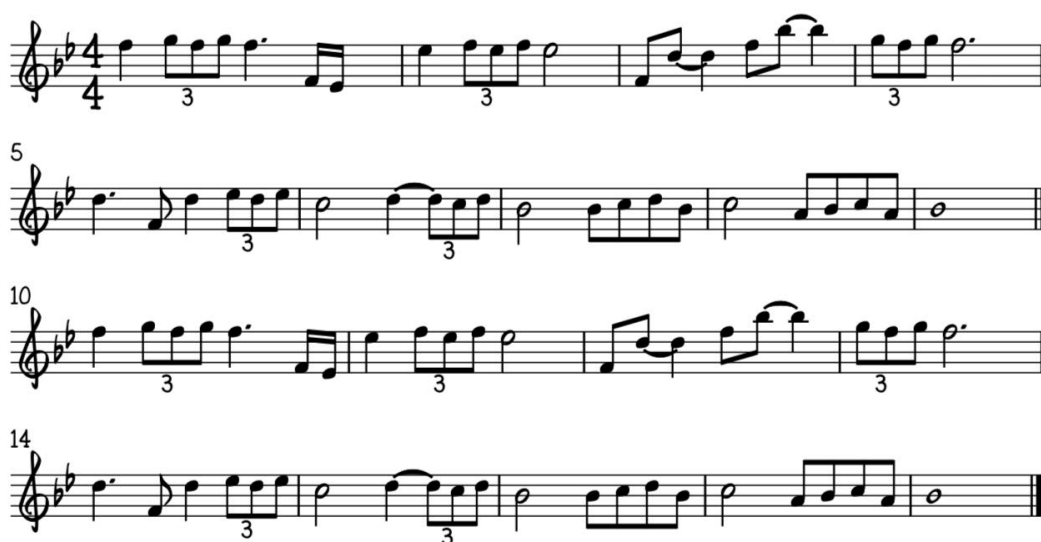
1. All the things you are (Jerome Kern)

1. การใช้เทคนิคดัดแปลงกลุ่มจังหวะ (Motivic development)

แผนภาพที่ 2 แสดงเพลง Ba-Lue Bolivar Ba-Lues-Are ห้องที่ 63 - 66

จากห้องที่ 63 ถึงห้องที่ 66 จะเห็นได้ว่าการใช้จังหวะ 3 พยางค์เชบิต 1 ชั้น มาสร้างกลุ่มแนวทำนองและพัฒนาต่อด้วยการเปลี่ยนตัวเริ่มของจังหวะย่อยและสลับค่าโน้ตจาก 3 พยางค์เชบิต 1 ชั้นกลายเป็นเชบิต 1 ชั้น ซึ่งถ้าดูจากทิศทางการเคลื่อนที่ของกลุ่มแนวทำนองจะอยู่ในทิศทางเดียวกันคือใช้อาร์เพจโจในขาขึ้นและลง และมีการพัฒนากลุ่มจังหวะจากสามพยางค์เชบิต 1 ชั้น กลายเป็นเชบิต 2 ชั้นสลับด้วยเชบิต 1 ชั้นและใช้ตัวหยุดคั่นก่อนที่จะสร้างประโยคใหม่

แผนภาพที่ 3 แสดงเพลง When the world was young ห้องที่ 1 ถึงห้องที่ 18

จากห้องที่ 1 ถึงห้องที่ 2 ได้ใช้เทคนิคการใช้โน้ตที่ซ้ำโดยเปลี่ยนแนวทำนองเพื่อให้เกิดความแตกต่าง ซึ่งสังเกตได้ว่าห้องที่ 1 และ 2 จะมีกลุ่มจังหวะส่วนโน้ตที่คล้ายกัน และมีการใช้เทคนิคการยืดค่าจังหวะด้วยเครื่องหมายโยงเสียงในห้องที่ 3 ก่อนที่จะกลับมาสู่แนวคิดเดิมอีกครั้งโดยใช้อัตราส่วน 3 พยางค์เขบ็ต 1 ชั้น สลับกับเขบ็ต 1 ชั้นในห้องที่ 5 ถึงห้องที่ 8 เป็นจุดเด่นในการสร้างแนวทำนอง และนำมาทำซ้ำทั้งหมดอีกครั้ง ตั้งแต่ห้องที่ 10 ถึงห้องที่ 18 แสดงให้เห็นถึงการเล่นย้ำแนวทำนองโดยอาศัยการบรรเลงรูปแบบอาร์มภบททำให้ผู้ฟังจดจำรูปแบบกลุ่มจังหวะแนวทำนองและวลีประโยคได้

2. การเปลี่ยนตำแหน่งของจังหวะย่อยในวลีประโยค (Rhythm & Melodic Displacement)

แผนภาพที่ 4 แสดงเพลง Star Eyes ห้องที่ 66-69

จากห้องที่ 66 กลุ่มโน้ตลักษณะเดียวกันประกอบไปด้วยตัวดำเขบ็ต 2 ชั้นและตัวหยุด ในห้องที่ 60 เริ่มที่จังหวะยกของเขบ็ต 2 ชั้น ในจังหวะที่ 2 ห้องที่ 67 เริ่มที่จังหวะ 2 และห้องที่ 68 กลับมาเริ่มที่จังหวะยกของเขบ็ต 2 ชั้น ในจังหวะที่ 2

แผนภาพที่ 5 แสดงเพลง How High The Moon ห้องที่ 70-78

จากห้องที่ 72 เห็นได้ว่ากลุ่มโน้ตมีลักษณะคล้ายกันในห้องที่ 72 - 73 และ 74 - 75 คือประกอบไปด้วยตัวดำเขบ็ต 1 ชั้นเขบ็ต 2 ชั้นและการยืดค่าความยาวของโน้ตแตกต่างกันที่ในห้องที่ 72 - 73 เริ่มที่จังหวะ 1 และใช้ตัวหยุดคั่นระหว่างประโยคแต่ห้องที่ 74 - 75 เริ่มจังหวะที่ 1 เช่นเดียวกันแต่เป็นลักษณะของการเล่นจังหวะซัด

3. การสร้างประโยคถาม - ตอบ (Question & Answer)

แผนภาพที่ 6 แสดงเพลง Solar ห้องที่ 17-22

จากห้องที่ 18 เป็น ลักษณะการสร้างประโยคถามตอบโดยใช้โน้ตหลักคือโน้ต F และตัว G เคลื่อนที่เข้าหากัน โดยการใช้การเชื่อมระหว่างประโยคด้วยกลุ่มแนวทำนองสั้นที่ถูกสร้างมาใหม่

แผนภาพที่ 7 แสดงเพลง Goodbye ห้องที่ 36 – 39

จากห้องที่ 36 การเคลื่อนที่ประโยคโดยใช้กลุ่มจังหวะตัวดำเข้บัต 3 ชั้นเข้บัต 2 ชั้นและ 3 พยางค์เข้บัต 1 ชั้น เคลื่อนที่ด้วยบันไดเสียงขาขึ้น ในส่วนของประโยคตอบรับได้ใช้แนวคิดเดิมแต่เคลื่อนที่ในทางตรงกันข้ามคือบันไดเสียงขาลง

การสร้างตัวอย่างการดันสดจำนวน 1 เพลง

1. All the things you are (Jerome Kern)

All the Things You Are

The image displays a musical score for the song "All the Things You Are" by Jerome Kern. The score is written for Tenor Saxophone (T. Sax.) and includes a "Head in" box indicating the start of the piece. The tempo is marked as ♩ = 190. The key signature is B-flat major (two flats). The score is divided into systems, with measures 1 through 33 shown. Chords are indicated above the staves, including Gm7, Cm7, F7, Bbmaj7, Ebmaj7, Em7, A7, Dmaj7, Dmaj7, Dm7, Gm7, C7, Fmaj7, Bbmaj7, Bm7, E7, Amaj7, Amaj7, Bm7, E7, Amaj7, Amaj7, C#m7(13), C#7(13), F#maj7, D7(13), Gm7, Cm7, F7, Bbmaj7, Ebmaj7, Ebm(maj7), Dm7, Cdim7, Cm7, F7, Bbmaj7, Am7(13), and D7(13). The score is enclosed in a green border.

แผนภาพที่ 8 แสดงเพลง ALL THE THING YOU ARE ห้องที่ 1-36

พบว่าโน้ตตัวขาว ตัวดำ เข้ม 1 ขึ้นและการประจุดเพื่อยืดความยาวของค่าโน้ตโดยใช้แนวคิดที่ว่าถ้าหากอัตราส่วนเดิมของแนวทำนองหลักมีความยาวผู้วิจัยจะทำให้สั้นลงด้วยการใช้ตัวหยุดและการลดทอนค่าความยาวของโน้ต และถ้าหากอัตราส่วนเดิมของแนวทำนองมีความสั้นอยู่แล้ว ผู้วิจัยจะทำให้ยาวขึ้นโดยการใช้การประจุดและเครื่องหมายโยงเสียง เพื่อสร้างการเคลื่อนที่ของแนวทำนองให้มีติดขัดไม่ราบรื่น โดยใช้ตัวหยุดเข้ามามีบทบาทสำหรับการแทรกกระหว่างวลีประโยค อีกทั้งยังเพิ่มโน้ตระดับและโน้ตเคียงเพื่อเพิ่มความซับซ้อนให้กับกลุ่มแนวทำนอง

2 ALL THE THINGS YOU ARE

FIRST CHORUS

57 T. SAX. Gm7 Cm7 F7 Bbmaj7

41 T. SAX. Ebmaj7 Em7 A7 Dmaj7 Dmaj7

45 T. SAX. Dm7 Gm7 C7 Fmaj7

48 T. SAX. Bbmaj7 Bm7 E7 Amaj7 Amaj7

54 T. SAX. Bm7 E7 Amaj7 Amaj7

57 T. SAX. G#m7(9) C#7(9) Fmaj7 D7(9)

61 T. SAX. Gm7 Cm7 F7 Bbmaj7

65 T. SAX. Ebmaj7 Ebm(maj7) Dm7 C#m7

68 T. SAX. Cm7 F7 Bbmaj7 Am7(9) D7(9)

แผนภาพที่ 9 แสดงเพลง ALL THE THING YOU ARE ห้องที่ 37-72

จากห้องที่ 38 – 39 ผู้วิจัยได้เลือกใช้เทคนิคการทำซ้ำในกลุ่มจังหวะย่อยของแนวทำนองโดยคงรูปของกลุ่มจังหวะเหมือนเดิมทุกประการ เห็นได้ว่ากลุ่มจังหวะในทั้ง 2 ห้องประกอบไปด้วยอัตราส่วนโน้ต ตัวคำ 3 พยางค์ตัวคำ และตัวหยุดตัวคำ โดยสร้างกลุ่มแนวทำนองในห้องที่ 38 ด้วยโน้ตตัว C ในตำแหน่งที่ 2 ของ 3 พยางค์ตัวคำ และโน้ตตัว B ในจังหวะที่ 3 และนำแนวคิดเดิมของห้องที่ 38 มาใช้ซ้ำในห้องที่ 39 เพียงแต่

เปลี่ยนที่ โหนดตัว C ในตำแหน่งที่ 2 ของ 3 พยางค์ตัวดำกลายเป็นโน้ตตัว A และโน้ตตัว B ในจังหวะที่ 3 กลายเป็นโน้ตตัว G

จากห้องที่ 43 – 48 ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการซ้ำของกลุ่มจังหวะที่ประกอบไปด้วยตัวหยุดตัวดำและเข้บัต 2 ชั้นโดยใช้วิธีคงรูปเดิมของกลุ่มจังหวะไว้เหมือนเดิมทุกประการแต่เปลี่ยนแปลงตัวโน้ตของแนวทำนองเท่านั้น

จากห้องที่ 49 – 56 ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคถาม - ตอบ โดยประโยคถามจะเริ่มที่ห้องที่ 49 - 52 ใช้เทคนิคการใช้ตัวหยุดเข้บัต 1 ชั้น แทรกกระหว่างวลีประโยค และใช้ตัวดำประจุมาในจังหวะที่ 3 ของห้องที่ 51 เพื่อเป็นการสร้างจุดพักชั่วขณะของวลีประโยค และสร้างประโยคตอบรับในห้องที่ 53 – 56 ด้วยแนวคิดการยืดค่าความยาวของโน้ตและเปลี่ยนตำแหน่งของจังหวะย่อยในแนวทำนอง โดยสังเกตได้ว่า การ ขยับเคลื่อนของกลุ่มจังหวะจะประกอบไปด้วย ตัวดำประจุ เข้บัต 1 ชั้นและ 3 พยางค์ตัวดำถูกทำให้กลายเป็นจังหวะขัดด้วยการใช้เครื่องหมายโยงเสียง

จากห้องที่ 63 ถึง 66 ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการเลื่อนจังหวะย่อยของกลุ่มจังหวะ เห็นได้ว่าในห้องที่ 64 จะประกอบไปด้วยจ้อตราส่วนตัวดำ เข้บัต 1 ชั้น และตัวหยุดเข้บัต 1 ชั้น โดยโน้ตตัวแรกของห้องที่ 63 คือ โน้ตตัว C มาในจังหวะยกของจังหวะที่ 2 เคลื่อนที่เข้าหาโน้ตตัว F ในจังหวะที่ 4 และในส่วนของกลุ่มจังหวะในห้องที่ 64 โน้ตตัวแรกคือโน้ตตัว A มาในจังหวะยกของจังหวะที่ 1 เคลื่อนที่เข้าหาโน้ตตัว D ในจังหวะที่ 3 และเคลื่อนที่ต่อเนื่องไปยังจังหวะที่ 1 ของห้องที่ 65 โดยใช้เครื่องหมายโยงเสียง จากนั้นได้ทำการเลื่อนจังหวะย่อยของตัวเริ่มต้นประโยคในห้องที่ 66 ด้วยการใช้น้ตตัว Gb มาในจังหวะที่ 1 และเคลื่อนที่เข้าหาโน้ตตัว D, C, B ในจังหวะยกของจังหวะที่ 2, 3, 4 ตามลำดับ

ALL THE THINGS YOU ARE 3

SECOND CHORUS

73 T. SAX. G#m7 C#m7 F7 Bbm7

74 T. SAX. Ebm7 Eb7 A7 Dm7 Dm7

75 T. SAX. Dm7 G#m7 C7 F#m7

76 T. SAX. Bbm7 Bm7 E7 Am7 Am7

77 T. SAX. Bm7 E7 Am7 Am7

78 T. SAX. G#m7(9) C#7(9) F#m7 D7(9)

79 T. SAX. G#m7 C#m7 F7 Bbm7

80 T. SAX. Ebm7 Ebm(m7) Dm7 C#Dm7

81 T. SAX. C#m7 F7 Bbm7 Am7(9) D7(9)

แผนภาพที่ 10 แสดงเพลง ALL THE THING YOU ARE ห้องที่ 73-109

จากห้องที่ 81 – 88 ผู้วิจัยได้เลือกใช้เทคนิคการทำซ้ำของกลุ่มจังหวัดโดยประกอบไปด้วยอัตราส่วนตัวดำ เบ็ต 1 ชั้น และตัวหยุดตัวดำเคลื่อนที่ด้วยกลุ่มจังหวัดรูปแบบเดียวกัน ตั้งแต่ห้องที่ 81 ไปจนถึงห้องที่ 84 จะมีแตกต่างเพียงเล็กน้อยด้วยการดัดแปลงอัตราส่วนตัวดำเปลี่ยนเป็นเบ็ต 2 ชั้นในห้องที่ 82

และนำกลุ่มจังหวะจากห้องที่ 81-84 มาพัฒนาให้ยาวขึ้น ในห้องที่ 86 – 88 ด้วยการขับเคลื่อนแนวทำนองด้วยตัวดำ เข็ม 2 ชั้น เข็ม 1 ชั้น และตัวดำประจุดเพื่อเป็นการสรุปแนวคิดกลุ่มจังหวะตั้งแต่ห้องที่ 81- 85

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการดนตรีทั้ง 6 บทเพลงของ จอห์น เอลลิส อีกทั้งยังได้มีโอกาสเรียนตัวต่อตัวกับตัวศิลปิน ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการดนตรีของ จอห์น เอลลิส มีความใกล้เคียงกันทั้ง 6 บทเพลง ซึ่งเริ่มจากการสร้างลีปะโยคด้วยการใช้กลุ่มแนวทำนองสั้น และพัฒนาด้วยการใช้วิธีการขยายกลุ่มจังหวะ โดยเทคนิคที่พบได้บ่อยมี 3 เทคนิค คือ 1. การใช้เทคนิคดัดแปลงกลุ่มจังหวะ (Motivic Development) 2. การเปลี่ยนตำแหน่งย่อในวลีประโยค (Rhythmic and melodic displacements) 3. การสร้างประโยคถามตอบ (Question and answers)

การใช้เทคนิคดัดแปลงกลุ่มจังหวะ(Motivic Development) ของ จอห์น เอลลิส จะใช้วิธีการใช้โน้ตตัวหยุดแทรกกลางระหว่างวลีประโยคและการเล่นจังหวะขัดเพื่อให้แนวทำนองเกิดความไม่สม่ำเสมอ อีกทั้งยังมีการลดทอนค่าความยาวของตัวโน้ตและยืดค่าความยาวของตัวโน้ตโดยใช้เครื่องหมายโยงเสียงสอดคล้องกับงานกับหนังสือสังคีตลักษณะและการวิเคราะห์ของ ณัชชา พันธุ์เจริญ (2551 : 34) ได้ให้คำจำกัดความของจังหวะขัดไว้ว่า การใช้จังหวะขัดทำให้เกิดการเน้นบนจังหวะที่ไม่สำคัญหรือเน้นบนจังหวะเบาและทำให้จังหวะหนักซึ่งควรมีโน้ตสำคัญกลับมีโน้ตที่ไม่สำคัญ

การเปลี่ยนตำแหน่งย่อในวลีประโยค (Rhythmic and melodic displacements) และการสร้างประโยคถามตอบ (Question and answers) จะช่วยให้กลุ่มแนวทำนองสั้นที่เป็นแนวคิดหลักได้รับการพัฒนาไปที่ละเอียดละน้อยเนื่องด้วยในการดนตรีบนเพลงแจ๊สจำเป็นต้องเก็บรักษาแนวคิดการสร้างวลีประโยคจากน้อยไปหามากสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุ ลิ้มศิลา เรื่องการวิเคราะห์การบรรเลงคีตปฏิภาณของ คริส พอตเตอร์ (2555 : 32) ผลวิจัยพบว่าการเปลี่ยนตำแหน่งย่อของประโยคโดยใช้ตัวหยุดและโน้ต 3 พยางค์ โดยเลื่อนตำแหน่งตัวเริ่มมาในตำแหน่งที่ 2 , 3 ทำให้เอื้ออำนวยต่อการสร้างวลีประโยคถามตอบเพื่อสอดคล้องกับกลุ่มแนวทำนองก่อนหน้า สอดคล้องกับการวิจัยของ อิทธิเทพ ชุมเมฆ วิเคราะห์การบรรเลงกลองชุดด้วยไม้แฉ่ของ เจฟ แอมิลตัน (2564 : 20) ผลวิจัยพบว่าการบรรเลงในรูปแบบการสร้างประโยคถามตอบ จะเป็นการบรรเลงที่ประกอบไปด้วยประโยค 2 ประโยค โดยประโยคแรกจะเป็นประโยคถามและประโยคที่ 2 จะเป็นประโยคตอบ โดยทั้ง2ประโยคจะต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงของโครงสร้างประโยคระหว่างกัน และจะเห็นได้ว่าจอห์น เอลลิส มีการนำเอาเทคนิคในแต่ละวิธีมาประยุกต์ใช้ร่วมกันได้อย่างลงตัว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการด้นสดของเครื่องดนตรีแซกโซโฟนและเครื่องดนตรีอื่นๆ เพื่อเป็นแนวคิดการสร้างสรรค์วลีประโยคที่แปลกใหม่ในบทเพลงแจ๊สรูปแบบจังหวะต่างๆ ที่นอกเหนือจาก จังหวะสวิง และในอัตราความเร็วอื่นๆ รวมถึงการนำไปใช้ในการประพันธ์บทเพลง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรวิเคราะห์การพัฒนาจังหวะแนวทำนองของจอห์น เอลลิสในรูปแบบอัตราจังหวะ ที่นอกเหนือจาก 4/4 เช่นอัตราจังหวะ 3/4 5/4 7/8 และมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์การใช้จังหวะย่อย บั๊นได เสียง และการเลือกใช้โหมดกับคอร์ดแต่ละประเภทในการแสดงคีตปฏิภาณ

เอกสารอ้างอิง

ณัชชา พันธุ์เจริญ. (2551) *สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์. (พิมพ์ครั้งที่4)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เกศ กะรัต

จารุ ลิ้มศิลา. (2555). *การวิเคราะห์การบรรเลงคีตปฏิภาณของ คริส พอตเตอร์*. วิทยานิพนธ์ดุริยางคศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคีตวิจัยและพัฒนา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร

อิทธิเทพ ชุมเมฆ. (2564). *วิเคราะห์การบรรเลงกลองชุดด้วยไม้แฉ่ของ เจฟ แฮมิลตัน*. วิทยานิพนธ์ดุริ ยางคศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคีตวิจัยและพัฒนา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร

Michael Verity.(2019) The Evolution of Jazz Saxophone Styles.ออนไลน์สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2563.แหล่งที่มา <https://www.liveabout.com/a-history-of-the-saxophone-in-jazz-2039580>